

Η ΕΝ ΑΚΡΟΠΟΛΕΙ ΠΩΡΙΝΗ ΚΕΦΑΛΗ

Δημοσιεύομεν καὶ ἡμεῖς ἐν εἰκόνι τὴν πρό τινας ἐν Ἀκροπόλει ἀνευρεθεῖσαν πωρίνην κεφαλὴν τὴν τοσούτου τοῦ ἀρχαιολογικοῦ κύκλου ἡμῶν συγκινήσασαν. Ἀλλ' ἡ εἰκὼν ἡμῶν αὕτη στερεῖται τοῦ κυριωτέρου προσόντος: τῆς ἀποδόσεως δηλ. τῶν χρωμάτων, ὧν ἄνευ τὸ σπουδαῖον αὐτὸ εἶδημα, κατὰ πολὺ ἥσσονα εἶχεν ἂν τῆς πραγματικῆς ἀξίας. Ἐγγρους ὅμως δημοσίευσιν τοῦ μνημείου τούτου τῆς ἀρχαίας τέχνης θὰ ὑπερέβαινε τὸν σκοπὸν τῆς δημοσιεύσεως ἡμῶν, γενομένης ἀπλῶς πρὸς διάδοσιν τοῦ εὐρήματος χάριν τῶν πολλῶν. Ἐπιστημονικὴν μετὰ χρωμάτων δημοσίευσιν θὰ δώσωσι τούτου βεβαίως τὰ παρ' ἡμῖν εἰδικὰ ἀρχαιολογικὰ περιοδικὰ συγγράμματα.

Ἡ κεφαλὴ αὕτη πρὸ τῆς ἀνατολικομεσημβρινῆς γωνίας τοῦ Παρθενῶνος εὐρεθεῖσα ἐν ᾧ χώρῳ καὶ ἄλλα γλυπτὰ πύρινα εἰς φῶς ἤχθησαν (καὶ ἄγονται ὁσημέραι διὰ τῶν ἀνασκαφῶν) εἶνε λίαν ἐνδιαφέρον ἔργον τῆς ἀρχαίας ἐν πύρῳ λίθῳ τέχνης. Σημειωτέον δέ, ὅτι τοιαύτω λίθῳ ἐγρῶντο ἐν ἀρχαίοις χρόνοις προγενεστέροις τοῖς τῶν Περσικῶν. Φυσικὸν δέ ἦτο νὰ ποιῶσιντοι τοιοῦτου εὐεξεργάστου λίθου χρῆσιν κατὰ τὴν πρώτην τῆς τέχνης περίοδον. Εὐρέθησαν δὲ ἐν Ἀκροπόλει καὶ ἀγάλματα γυναικεῖα ἐκ πύρρου, πολὺ ὁμοιάζοντα τοῖς ἐκ μαρμάρου πέρυσιν ἀνευρεθεῖσι τὸν τόπον. Φαίνεται ὡς, ὅτι τὰ ἐκ πύρρου ἀρχαιότερα ἔργα τῆς τέχνης ὡς προδείγματα ἐχρησίμευσαν τοῖς μεταγενεστέροις γλύπταις.

Ἡ κεφαλὴ αὕτη, μεγέθους οὐσα μείζονος τοῦ φυσικοῦ, διατηρεῖ ἔτι πολλὰ τοῦ ζωηρότατον τὸν ἀρχικὸν αὐτῆς χρωματισμὸν διὰ τὸ παράδοξον δὲ τούτου ἔχει τὸ εὐρημα καὶ μείζον ἐνδιαφέρον. Ἡ κόμη καὶ ὁ σφηνοειδὴς πόνγων μετὰ τοῦ μύστακος εἰσι χρώματος κυανοῦ βαθέος, τὰ ὄμματα — ἡ κόρη δηλ. τούτων — πρασίνῃ, τὸ δὲ πρόσωπον ἐρυθρόν! Τοιαύτη παράδοξος μορφή, ἱκανῶς ἀνάλογος τῶν εἰθύμων τούτων τῆς ἀπόκρουσιν ἡμερῶν, εὐπικρὸν ἦτο νὰ μὴ ὑποληφθῇ ὡς ἀνθρωπίνῃ. Ἐπειδὴ δὲ πλεῖστα εἶχον ἀνευρεθῇ ἐν τῇ αὐτῇ χώρῳ καὶ ἐκ τοῦ αὐτοῦ λίθου — καὶ ὁμοίον φέροντα χρωματισμὸν — τεμάχια ὀφειδοῦς σώματος ὑπερμεγέθους, εἰθὺς ἐξ ἀρχῆς ἡ κεφαλὴ αὕτη ὑπελήφθη ὡς ἀπαρτίζουσα πρὸς τὸ ὀφειδεῖς αὐτὸ σῶμα, ἀποτελουμένου οὕτω τέρατος κεφαλὴν ἔχοντος ἀνθρώπου καὶ σῶμα ὄφειδος καὶ τοιοῦτον εἰκόνιζεν ἡ ἀρχαία τέχνη τὸν Τρίτονα, ὀφεινος καὶ ἄλλα ὁμοία εἰκόν, μικροτέρα ὅμως, ἀνευρεθῇ ἐν Ἀκροπόλει πρό τινων ἐτῶν, ἐκ πύρρου καὶ αὕτη, προερχομένη ἐξ ἀετώματος, ἐν ᾧ εἰκονίζεται ὁ τοῦ Ἡρακλέους πρὸς τὸ τέρας μυθολογούμενος ἄγων. Ἐξεγράφη δὲ καὶ ἡ ἰδέα, ὅτι ἡ ἀνευρεθεῖσα κεφαλὴ μετὰ τοῦ ὀφειδοῦς σώματος, παριστᾷ τὸν Ἑρεχθίδα,

καὶ τοῦτον ὑπὸ παρεμφερῇ μορφῇ ἐν τῇ ἀρχαιότητι εἰκονιζόμενον. Ἀλλὰ περὶ τούτων οὐδὲν ἔτι θετικὸν νὰ λεχθῇ δυνατόν, ἐὰν μὴ πρότερον ἀποπερτωθῶσιν αἱ ἀνασκαφαὶ τοῦ μέρους ἐνθα τὰ πύρινα εὐρίσκονται, καὶ ἐνεργηθῇ ἡ συγκόλλησις τῶν τεμαχίων.

Σ (Ε')

MEDORO SAVINI

Ἀπεβίωσεν ἐσχάτως ἐν Ρώμῃ ὁ δημοφιλὴς τῆς Ἰταλίας βουλευτὴς, δημοσιογράφος καὶ μυθιστοριογράφος Medoro Savini. Ἐγεννήθη ἐν Πλακεντίᾳ, ὁ δὲ βίος του ὑπῆρξε πλήρης περιπετειῶν. Εἰς ἡλικίαν 17 ἐτῶν καθείρχθη ὑπὸ τοῦ Δουκὸς τῆς Πλακεντίας ἐνεκα τῶν φιλελευθέρων αἰσθημάτων του. Μείνας ἀσκετὸν καιρὸν καθειργμένος ἡλευθερώθη κατόπιν, ἀλλ' ἠναγκάσθη νὰ ἐγκαταλείψῃ τὴν πατρίδα του καὶ νὰ μεταβῇ εἰς Γαλλίαν. Ἐκ τῆς Γαλλίας διέβη εἰς τὴν Ἀγγλίαν καὶ ἐκείθεν εἰς τὴν Ἀμερικὴν, ὅπου ἐπολέμησεν μετὰ τῶν δημοσπονδιακῶν στρατευμάτων τὴν ἐπανάστασιν ἣτις ἐξεργάγη ἐναντίον τῆς Δημοκρατίας.

Ἐπανελθὼν εἰς Ἰταλίαν μετὰ τοῦτο ἔλαβε ἐνεργὸν μέρος μετὰ τοῦ Γαριβάλδη εἰς τὰς μάχας τοῦ 1866—67. Ὡς μυθιστοριογράφος ἐτόγγανε γνωστότατος ἐν Ἰταλίᾳ, ἀλλὰ καὶ ὡς δημοσιογράφος ὑπῆρξεν λίαν συμπαθὴς, ὑπερμαχῆσας πάντοτε τοῦ δικαίου. Ὁ Σαβίνης ἦτο ἐκ τῶν ὀλίγων Ἰταλῶν, οἵτινες ὑπερησπίσθησαν τὰ ἑλληνικὰ δικαιώματα κατὰ τὴν περιθόγητον τοῦ ἀποκλεισμοῦ ἐπὶ γῆν, ψέξας μυριάκις τὸν Δεσπότην διὰ τὴν μυστράν πρᾶξιν τοῦ κόμητος Robilant. Ὡς Ἰταλὸς δὲ ὑπερησπίσθη τὸ ἔθνος του, ἐνομάσας τὴν πρᾶξιν τοῦ μονόχειρος στρατιχοῦ Μαύρη Σελίδα ἐν τῇ Ἰταλικῇ Ἱστορίᾳ. Ἐν ἐκ τῶν ἄρθρων του ἐκείνων ἤρχιζεν: «Ἰταλοὶ φορολογούμενοι, χειροκροτήσατε καὶ γαρῖτε. Τὰ δαπανηθέντα ἑκατομύρια πρὸς κατασκευὴν στόλου, δὲν ἐξωδεύθησαν ἐπὶ ματαίῳ. Ὁ ἰταλικὸς στόλος χθὲς ἐκπληρῶν τὸ ἀπάνθρωπον καὶ ἀξιομίστην του χρέος, τοῦ ἀποκλεισμοῦ τῆς φίλης καὶ ἀδελφῆς Ἑλλάδος, συνέλαβε μίαν ἀλειτουργικὴν λέμβον! Μεγάλῃ νίκῃ!! Μίγας θόρυβος! Μέγα ἀνδραγάθημα!!»

Ὁ θάνατος τοῦ ἀκαίρηνου τούτου φιλέλληρος, τοῦ μετὰ τοσούτου σθένους ὑπερμαχῆσαντος τῶν ἑλληνικῶν δικαιωμάτων, δέον νὰ συγκινήσῃ πάντα Ἕλληνα.

Get.